

Вх. №...../.....2023 г.

**ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА КОМИСИЯТА
ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ**

ДОКЛАД

от

дирекция „Правна” и
дирекция „Природен газ“

Относно: *Одобряване на Десетгодишен план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз” ЕАД за периода 2023 – 2032 г.*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

В Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) е постъпило заявление с вх. Е-15-45-15 от 03.05.2023 г. от „Булгартрансгаз” ЕАД за одобряване на Десетгодишен план за развитие на мрежите за периода 2023 – 2032 г. (Десетгодишния план, Плана).

Със Заповед № 3-Е-167 от 15.05.2023 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група със задача да извърши проучване и анализ от техническа, финансово-икономическа и правна страна на данните и документите, съдържащи се в заявлението с вх. № Е-15-45-15 от 03.05.2023 г. от „Булгартрансгаз” ЕАД за съответствие с изискванията на чл. 81г от Закона за енергетиката (ЗЕ) и чл. 112 и сл. от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (НЛДЕ).

С писма с изх. № Е-15-45-15 от 16.06.2023 г. и изх. № Е-15-45-15 от 06.07.2023 г. КЕВР е изисквала от „Булгартрансгаз” ЕАД допълнителна информация, която дружеството е представило с писма с вх. № Е-15-45-15 от 29.06.2023 г. и вх. № Е-15-45-15 от 13.07.2023 г.

След проучване на представения Десетгодишен план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз” ЕАД за периода 2023 – 2032 г. е установено следното:

„Булгартрансгаз” ЕАД е титуляр на лицензия № Л-214-06 от 29.11.2006 г. за дейността „пренос на природен газ”, лицензия № Л-214-09 от 29.11.2006 г. за дейността „пренос на природен газ” и лицензия № Л-214-10 от 29.11.2006 г. за дейността „съхранение на природен газ” на територията на Р България, за срок от 35 години.

С Решение № С-4 от 22.06.2015 г. и Решение № С-6 от 05.11.2015 г. на КЕВР „Булгартрансгаз” ЕАД е сертифицирано като и определено за независим преносен оператор на газопреносната система на Република България. Решението за определяне на оператора е нотифицирано пред Европейската комисия и е публикувано в „Официален вестник” на Европейския съюз в брой С 428 от 19 декември 2015 г.

Със заявление с вх. Е-15-45-15 от 03.05.2023 г. от „Булгартрансгаз” ЕАД на основание чл. 81г от ЗЕ е поискало одобряване на Десетгодишен план за развитие на мрежите за периода 2023 – 2032 г.

На основание чл. 21, ал. 3, т. 8 от ЗЕ, КЕВР одобрява десетгодишен план за развитие на преносната мрежа, наблюдава и контролира изпълнението му при условията и по реда на НЛДЕ. Условията и редът, по които операторът на газопреносна мрежа разработва и представя в КЕВР десетгодишен план за развитие на мрежата, са регламентирани в чл. 81г от

ЗЕ и чл. 112 и сл. от НЛДЕ. Съгласно посочените разпоредби, операторът на преносна мрежа разработва, консултира с всички заинтересовани страни и предоставя на Комисията ежегодно до 30 април десетгодишен план за развитие на преносната мрежа. При изготвянето на десетгодишния план, операторът на газопреносна мрежа се съобразява с наличната информация относно предстоящи изменения в производството, доставките, потреблението и обмена с други държави, с инвестиционните планове за регионални мрежи и мрежи на територията на Европейския съюз, както и с инвестиционните планове за съоръжения за съхранение на природен газ. В чл. 81г, ал. 1 от ЗЕ и чл. 112, ал. 3 от НЛДЕ е предвидено изискване операторът на преносна мрежа да консултира разработения Десетгодишен план за развитие на преносната мрежа с всички заинтересовани страни.

Задължението за разработване на десетгодишни планове за развитие на мрежата от операторите на газопреносни системи на територията на Европейския съюз е предвидено и в чл. 22 от Директива № 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (Директива 2009/73/ЕО). Десетгодишните планове за развитие на мрежата служат за основа на разработването на Регионалните инвестиционни планове за развитие на мрежата (GRIPs), както и на Общностния план за развитие на мрежата в ЕС, който се изготвя от Европейската мрежа на операторите на газопреносни системи (ENTSOG).

Предвид горното, „Булгартрансгаз“ ЕАД в съответствие с чл. 81г, ал. 1 от ЗЕ е представило в КЕВР проект на Десетгодишен план. Планът е одобрен с Решение по Протокол УС № 702 от 21.04.2023 г. от заседание на Управителния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД. В изпълнение на изискванията на чл. 81г, ал. 1 от ЗЕ и чл. 112, ал. 3 от НЛДЕ, „Булгартрансгаз“ ЕАД е публикувало на интернет страницата си одобрения от Управителния съвет на дружеството проект на Десетгодишен план и е провело публична консултация на същия. В рамките на консултацията не са получени становища, предложения или коментари по Десетгодишният план за периода 2023 – 2032 г.

Десетгодишният план съдържа кратко представяне на дружеството като комбиниран газов оператор, извършващ дейности по пренос по газопреносните мрежи, трансграничен пренос на природен газ и съхранение на природен газ в подземно газово хранилище „Чирен“ (ПГХ „Чирен“). Направено е описание на инфраструктурата за пренос и съхранение на природен газ и основните входно-изходни точки от газопреносната система. Разгледан е пазарът на природен газ в страната и региона – внос и местен добив на природен газ за 2021 г. и 2022 г. в Р България, основните участници на пазара на природен газ, пазарния потенциал и перспективи за развитие и е описано потреблението на природен газ в съседните на Р България държави: Гърция, Турция, Румъния, Северна Македония и Сърбия. Представена е информация за пренесените количества природен газ в страната за периода 2013 – 2022 г., трансграничният пренос на природен газ през територията на България за същия период по държави, както и добитите и нагнетените количества природен газ в ПГХ „Чирен“ през 2021 г. и 2022 г.

Въз основа на предвиждания за търсенето на капацитет и източници за задоволяване на търсенето на природен газ в Р България, за срока на Десетгодишния план „Булгартрансгаз“ ЕАД е представило прогноза за потреблението на природен газ за периода 2023 г. – 2032 г. и пикови дневни нива на търсене; прогноза за източниците за задоволяване на търсенето в страната за периода 2023 г. – 2027 г.; прогноза за търсене на услуги по пренос на природен газ през инфраструктурата на преносния оператор за периода 2023 г. – 2027 г.

Десетгодишният план съдържа и мерките за гарантиране сигурността на доставките на природен газ, включително оценката на риска и формулата N-1 в изпълнение на чл. 5 от Регламент (ЕС) 2017/1938 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2017 година относно мерките за гарантиране на сигурността на доставките на газ и за отмяна на Регламент (ЕС) № 994/2010 (Регламент (ЕС) 2017/1938), която описва способността на техническия капацитет на газовата инфраструктура да задоволи цялото търсене на природен газ в района на изчислението в случай на прекъсване на най-голямата единична газова инфраструктура в ден с изключително голямо търсене, настъпващ с вероятност веднъж на

двадесет години. В случай на такова прекъсване, капацитетът на останалата инфраструктура трябва да бъде в състояние да доставя необходимите количества природен газ за задоволяване на търсенето в района. Изчисленията показват, че в случай на прекъсване на най-голямата единична газова инфраструктура, капацитетът на останалата съществуваща инфраструктура е в състояние да осигури необходимите количества природен газ за задоволяване на общото търсене на територията на Р България за един ден с изключително голямо търсене на природен газ. Дружеството разполага с алтернативни маршрути за доставка на природен газ, позволяващи, независимо един от друг, да бъде напълно задоволено търсенето на природен газ в страната.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е посочило, че гарантирането на сигурността на доставките на природен газ за страната ще се осъществи чрез инвестиции в изграждане на междусистемни връзки за осигуряване на свързаност с други газопреносни мрежи и инвестиции за разширяване на ПГХ „Чирен”, както по отношение на съоръженията за добив и нагнетяване, така и по отношение на възможностите за съхраняване на по-голям обем природен газ.

Друга основна цел на преносния оператор е осигуряване на достъп до природен газ на нови общини и на нови крайни потребители, което ще допринесе за подобряване на екологията, качеството на живот, енергийната ефективност и реализирането на икономии от по-евтино гориво чрез разширение на съществуващите газопреносни мрежи до нови региони от страната и изграждане на нови газоизмервателни и газорегулиращи станции, осигуряващи възможност за присъединяване към газопреносните мрежи на нови крайни потребители, или на газоразпределителни мрежи.

Предвид дългосрочния период на планиране на инвестициите, Планът е структуриран в 3 основни групи, в които са дефинирани конкретните обекти, график за тяхното изпълнение и очакван размер на инвестициите:

1. Инвестиции, за които вече е взето решение и които са предвидени за изпълнение през периода 2023 – 2025 г., проекти за развитие на инфраструктурата за пренос и съхранение, за които е взето инвестиционно решение (Таблица № 1, Таблица № 4 и Таблица № 5);

2. Инвестиции, чието изпълнение е в зависимост от развитието на международни проекти, изпълнявани на територията на страната - инвестиции за развитие на инфраструктурата за пренос и съхранение на природен газ, обвързани с развитието на международни проекти и проекти на трети страни в периода 2023 – 2032 г. (Таблица № 2);

3. Проекти за развитие на инфраструктурата за пренос и съхранение на природен газ в периода 2023 – 2032 г., за които все още не е взето окончателно инвестиционно решение, но са налице инвестиционни намерения за тяхното осъществяване през десетгодишния планов период (Таблица № 3).

Представеният Десетгодишен план има изискуемото съдържание съгласно чл. 81г, ал. 1 от ЗЕ и чл. 112, ал. 1 от НЛДЕ и включва:

I. График за изпълнение на планираните инвестиции, съдържащ:

Проекти за развитие на инфраструктурата за пренос и съхранение на природен газ в периода 2023 – 2025 г., за които е взето инвестиционно решение:

Таблица № 1

Инвестиции за развитие на инфраструктурата за пренос и съхранение на природен газ в периода 2023 – 2025 г. по окупирани обекти	График за изпълнение	Очакван размер на инвестицията хил. лв. (без ДДС)
I. РЕКОНСТРУКЦИИ, РЕХАБИЛИТАЦИИ И ОСНОВНИ РЕМОНТИ 2023-2025 Г.		
1. Инвестиции за Компресорни станции:		
Реконструкции и рехабилитации на КС „Полски Сеновец” и КС „Вълчи дол”	2024 – 2025	3 690

Инвестиции за развитие на инфраструктурата за пренос и съхранение на природен газ в периода 2023 – 2025 г. по крупнени обекти	График за изпълнение	Очакван размер на инвестицията хил. лв. (без ДДС)
КС „Вълчи дол” – ремонт КРУ 6 kV	2023	1 788
2. Инвестиции на съществуващи АГРС		
Реконструкция, преустройство и модернизация на АГРС и ГРС: АГРС „Самоков” – ново външно ел. захранване, ГРС „Страшимирово“ – външно ел. захранване, ГРС „Плевен” - собствен водоизточник за противопожарни нужди; АГРС „Кубрат“ - ново външно ел.захранване, Изграждане на съоръжение против наводнения на ГРС-2	2023 – 2024	348
3. ПГХ Чирен		
Ремонт, модернизация и реконструкция на основни технологични инсталации и системи на ПГХ „Чирен” – намаляване на вибрациите в ГМК и технологичните линии от ГМК до П-ри пясъчен демпфер; ремонт на котелно помещение с подмяна на котел	2023	165
4. Инфраструктура по Лицензия № Л-214-06 от 29.11.2006 г.		
Ремонт на магистрален газопровод северен полупръстен, чрез подмяна на тръбни участъци; Подмяна участък ЛК Калугерово - ЛК Врачеш; Подмяна участък ЛК Горни Богров - ОС Нови Искър	2023 – 2024	42 045
5. Инфраструктура по Лицензия № Л-214-09 от 29.11.2006 г.		
Реконструкция на защитни съоръжения; възстановяване на земното покритие на газопроводи за Гърция и Македония, реконструкция или ремонт на очистни съоръжения: ОС „Стряма”, ОС Кардам на ТГ1 Ду 1200; ОС „Кардам“, ОС „Одринци“, ОС „Рупча“ и ОС „Лозенец“ на ТГ-2 Ду 1200; Обвръзка за работа в реверсивен режим на ТГ1 при КС „Лозенец” и реконструкция на ОС „Лозенец 1”; Обвръзка за работа в реверсивен режим при КС "Ихтиман"; HDD сондаж на газопровод за Гърция при преминаването му през р. Струма при ПК 1203-1205 (с. Тополница) и при ПК+812 (с. Сливница); Укрепване на речния бряг на река Струма при ПК 840+300 (с. Крушица)	2022 – 2024	11 720
Ремонт на газопровод Ду 1000 за Република Турция в участъци между КС „Странджа“ и българо - турската граница; Ремонт на газопровод Ду1000 за Р Гърция и Р Северна Македония в участък между ЛК „Яворово“ и ЛК „Горно Белево“; Ремонт чрез подмяна на участък от ТГ Ду 1000 за Р Гърция и Р Северна Македония от кран „Б“ при КС „Ихтиман“ до с. Венковец	2023 – 2024	87 164
II. ИНВЕСТИЦИИ ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА НОВИ ОБЕКТИ КЪМ СЪЩЕСТВУВАЩАТА ИНФРАСТРУКТУРА, НЕОБХОДИМИ ЗА ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА ЕКСПЛОАТАЦИЯТА		
1. Газопрепозна инфраструктура		
Изграждане на очистни съоръжения (пускови и приемни камери) за газопроводните отклонения Димитровград, Севлиево, Разград, Пловдив, Перник	2023 – 2025	3 059
Газопровод от ПГХ „Чирен” до КВ „Бутан”	2023 – 2024	86 267
АГРС Дерманци – за газопроводно отклонение Луковит, в КВ Дерманци	2023 – 2024	1 510

Инвестиции за развитие на инфраструктурата за пренос и съхранение на природен газ в периода 2023 – 2025 г. по окупнени обекти	График за изпълнение	Очакван размер на инвестицията хил. лв. (без ДДС)
Технологична връзка и регулиращ възел Осиково	2023 – 2024	3 025
2. Инвестиции в спомагателни мрежи		
Ново външно ел. захранване и трафопост на Административна сграда на ЦУ; Складова база „Яна“ - покрит склад за тръби и оборудване	2023 – 2025	1 772
Терминал за втечен природен газ до гр. Александрополис	2023	7 471
Нова информационна система за събиране, архив и визуализация на технологична информация от газопреносната мрежа на „Булгартрансгаз“ ЕАД	2023 – 2024	7 500
III. ДОСТЪП ДО ПРИРОДЕН ГАЗ НА НОВИ ОБЩИНИ, КАКТО И НА НОВИ КРАЙНИ ПОТРЕБИТЕЛИ		
1. Инвестиции в проекти за разширение на съществуващите газопреносни мрежи до нови региони от страната		
Изграждане на преносни газопроводи с АГРС до Панагюрище и Пирдоп	2023	5 401
Изграждане на преносни газопроводи с АГРС до Банско и Разлог	2023 – 2025	32 927
2. Инвестиции за изграждане на нови газоизмервателни и газорегулиращи станции		
Изграждане на нови ГИС и АГРС –изкупуване на съществуващи активи за развитие на газовия пазар	2023 – 2025	500

Проекти с международно значение за развитие на инфраструктурата за пренос и съхранение на природен газ в периода 2023 – 2032 г.:

Таблица № 2

Инвестиции за развитие на инфраструктурата за пренос и съхранение на природен газ в периода 2023 – 2032 г. по окупнени обекти	График за изпълнение	Очакван размер на инвестицията хил. лв. (без ДДС)
I. ПРОЕКТИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ВЪЗМОЖНОСТ ЗА ДИВЕРСИФИКАЦИЯ НА ИЗТОЧНИЦИТЕ И МАРШРУТИТЕ ЗА ДОСТАВКА НА ГАЗ		
1. Междусистемни газови връзки		
Междусистемна газова връзка България – Сърбия (IBS)	2023	140 871
2. Съхранение на природен газ		
Разширяване на капацитета на ПГХ „Чирен“-надземна част и сондажен фонд	2023 – 2024	503 708

Проекти за развитие на инфраструктурата за пренос и съхранение на природен газ в периода 2023 – 2032 г., за които предстои да бъде взето окончателно инвестиционно решение:

Таблица № 3

Проекти за развитие на инфраструктурата за пренос и съхранение на природен газ в периода 2023 – 2032 г. за които не е взето инвестиционно решение	Прогнозен период на изпълнение	Очакван размер на инвестицията хил. лв. (без ДДС)
1. Инфраструктура по Лицензия № Л-214-09 от 29.11.2006 г.		
1.1. Изграждане на реверсивна обвързка при КС „Провадия“	2023 – 2024	1 550

Проекти за развитие на инфраструктурата за пренос и съхранение на природен газ в периода 2023 – 2032 г. за които не е взето инвестиционно решение	Прогнозен период на изпълнение	Очакван размер на инвестицията хил. лв. (без ДДС)
2. Инфраструктура по Лицензия № Л-214-06 от 29.11.2006 г.		
2.1. Мероприятия по изграждане на очистни съоръжения /пускови и приемни камери/ на газопроводни отклонения за Плевен и Пазарджик	2023 – 2025	1 990
3. Общи за разпределение		
3.1. Проектиране, изграждане и въвеждане в експлоатация на инфраструктура, подходяща за пренос на водород и нисковъглеродни газообразни горива, за захранване на потребители в източномаришкия въглищен басейн	2023 – 2026	362 676
3.2. Изграждане на „готова за бъдещето” газова инфраструктура за повишаване на техническия капацитет за пренос на газ в посока от Гърция към България в IP Kulata/Sidirokastro и от България към Северна Македония в IP Кюстендил/Жидилово	2023 – 2025	278 819
3.3. Изграждане на „готова за бъдещето” газова инфраструктура за повишаване на техническия капацитет за пренос на газ в посока от България към Румъния	2023 – 2025	393 673
3.4. Смарт надграждане на съществуващата газопреносна мрежа и свързаните с мрежата активи за ефективно интегриране на нисковъглеродни и възобновяеми газове	2023 – 2027	857 602

II. Инвестиционна програма за периода 2023 – 2032 г., съдържаща:

Тригодишна инвестиционна програма за периода 2023 – 2025 г., включваща инвестиционни дейности, за които е взето крайно инвестиционно решение (в хил. лв. без ДДС):

Таблица № 4

Програма/Раздел	2023 г.	2024 г.	2025 г.
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
ОБЩО Годишна програма за Инвестиции:	391 289	562 643	25 260
<u>РАЗДЕЛ I.1 - Изграждане на нови обекти</u>	340 042	449 416	12 692
Газопреносна мрежа	175 972	93 404	9 323
Линейна част	175 176	92 803	5 580
Компресорни станции, административни и експлоатационни райони	30	305	924
Комуникационни и информационни системи	386	163	2 686
АГРС и ГИС	380	133	133
Съхранение на природен газ	152 179	351 529	0
Разширение на капацитета на ПГХ Чирен	152 179	351 529	0
Общи за разпределяне по видове дейности	11 891	4 483	3 369
Линейна част	7 471	0	0
Компресорни станции, административни и експлоатационни райони	420	983	3 369

Централно диспечерско управление	4 000	3 500	0
РАЗДЕЛ I.2 - Реконструкция, рехабилитация и основни ремонти на ДМА	42 771	107 226	5 068
Газопреносна мрежа	40 826	104 778	3 593
Линейна част	38 823	102 936	0
Компресорни станции, административни и експлоатационни райони	1 842	1 555	3 543
АГРС и ГИС	161	287	50
Съхранение на природен газ	165	165	165
Основни технологични инсталации и системи, експлоатационно поделение	165	165	165
Общи за разпределяне по видове дейности	1 780	2 284	1 310
Линейна част	1 640	1 500	0
Компресорни станции, административни и експлоатационни райони	128	784	1 310
Комуникационни и информационни системи	12	0	0
РАЗДЕЛ I.3 – Доставка на машини и оборудване	8 476	6 000	7 500

Инвестиционна програма за периода 2026 – 2032 г., включваща задължителни инвестиционни дейности за осигуряване на капацитетни възможности на мрежите (в хил. лв. без ДДС):

Таблица № 5

Програма/Раздел	2026 г. хил. лв.	2027 г. хил. лв.	2028 г. хил. лв.	2029 г. хил. лв.	2030 г. хил. лв.	2031 г. хил. лв.	2032 г. хил. лв.
ОБЩО Годишна програма за инвестиции	25 740	26 127	27 558	28 036	29 563	30 141	31 273
РАЗДЕЛ I. 1. Изграждане на нови обекти	15 420	16 191	17 001	17 851	18 743	19 680	20 664
РАЗДЕЛ I. 2. Реконструкция, рехабилитация и основни ремонти на ДМА	2 320	2 436	2 558	2 686	2 820	2 961	3 109
РАЗДЕЛ I. 3. Доставка на машини и оборудване	8 000	7 500	8 000	7 500	8 000	7 500	7 500

III. Развитие на капацитета на газовата инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД в периода 2023 – 2027 г.

Планираните дейности на дружеството в периода 2023 – 2027 г. ще осигурят необходимата инфраструктура, която да позволи диверсификация на източниците и маршрутите за доставка на природен газ.

Развитието на капацитета на газовата инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД в периода 2023 – 2027 г. е посочено в следващата таблица:

Таблица № 6

Към 1 януари, в MWh/d	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.
Входен капацитет	1 188 700	1 249 520	1 339 413	1 382 878	1 390 438
Изходен капацитет	1 089 603	1 150 423	1 189 693	1 215 530	1 360 240

В периода 2023 – 2032 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД предвижда реализирането на проекти, които ще осигурят допълнителна възможност за гарантиране на енергийната сигурност и диверсификация на източниците и маршрутите за доставка на природен газ за България и региона. С реализирането на плановете на дружеството газовата инфраструктура на Р България ще свързва общия европейски пазар на природен газ с пазарите в Каспийския регион, Централна Азия, Близкия Изток и Източния средиземноморски басейн. В пряка връзка с намеренията за развитие на газовата инфраструктура в региона са и разширението на съществуващото ПГХ „Чирен“, както и модернизацията и рехабилитацията на газопреносната мрежа на „Булгартрансгаз“ ЕАД. Реализирането на проектите на дружеството е взаимно обвързано и ще допринесе за ефективността и развитието на единната общоевропейска газова мрежа. Приоритет в инвестиционната дейност на „Булгартрансгаз“ ЕАД е изграждането на нови газопроводни отклонения, чрез които се създават условия за ускоряване на газификацията в страната със съответните ползи за местното население в икономическо, социално и екологично отношение. Предвидено е и изпълнението на проекти за изграждане на инфраструктура за пренос на водород и нисковъглеродни газообразни горива. Очакваният резултат от изпълнението на Плана е значително повишаване на качеството и обема на предлаганите от „Булгартрансгаз“ ЕАД услуги, свързани с транспортирането и съхранението на природен газ и е в пряка връзка с превръщането на Р България в значим регионален газов център - хъб, в който се създават технически възможности за вход и изход на потоци природен газ, постъпващи от разнообразни източници и по нови маршрути.

IV. Анализ на дейността на „Булгартрансгаз“ ЕАД за 2022 г.:

Съгласно чл. 21, ал. 3, т. 8 от ЗЕ, КЕВР наблюдава и контролира изпълнението на Десетгодишния план.

Във връзка с изпълнението на одобреният от КЕВР Десетгодишен план за периода 2022 – 2031 г., с писмо с изх. № Е-15-45-15 от 16.06.2023 г. от „Булгартрансгаз“ ЕАД е изискано да представи информация относно изпълнение на предвидените инвестиции за 2022 г. по тригодишната инвестиционна програма (2022–2024 г.); информация за изпълнение на конкретни проекти; причини за удължаване на срока за изпълнение на конкретни проекти; информация за разлика между проекти от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г. спрямо Десетгодишен план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г.; прогнозни парични потоци на дружеството за периода 2023 – 2025 г. по години.

С писмо с вх. № Е-15-45-15 от 29.06.2023 г. дружеството е представило изисканата информация, съгласно която разпределението на вложените средства за 2022 г. в хил. лв. по видове лицензионни дейности е посочено в следващата таблица:

Таблица № 7

Разпределение на средства по лицензионни дейности за 2022 г.	Инвестиции План (хил. лв.)	Инвестиции Отчет (хил. лв.)	Изпълнение, %
ОБЩО годишна програма за Инвестиции:	(...)	(...)	(...)
РАЗДЕЛ I.1 Изграждане на нови обекти	(...)	(...)	(...)
I.1.1.Транзитен пренос на природен газ	(...)	(...)	(...)
I.1.2. Пренос на природен газ	(...)	(...)	(...)
I.1.3.Съхранение на природен газ	(...)	(...)	(...)
I.1.4.Общи за разпределяне по видове дейности	(...)	(...)	(...)
РАЗДЕЛ I.2 Реконструкция, рехабилитация и основни ремонти на ДМА	(...)	(...)	(...)
I.2.1.Транзитен пренос на природен газ	(...)	(...)	(...)
I.2.2. Пренос на природен газ	(...)	(...)	(...)
I.2.3.Съхранение на природен газ	(...)	(...)	(...)

I.2.4.Общи за разпределяне по видове дейности	(...)	(...)	(...)
РАЗДЕЛ I.3 Доставка на машини и оборудване	(...)	(...)	(...)

„Булгартрансгаз“ ЕАД посочва, че неизпълнението на инвестиционната програма се дължи на създадалата се обстановка в световен мащаб с COVID-19, която е възпрепятствала извършването на доставки на необходимите оборудване и материали и изпълнението на строително-монтажни дейности на обектите. Това от своя страна води до промяна в сроковете за изпълнение и съответно в усвояване на средства по обектите. През 2022 г. са реализирани и значителни по обем задачи, свързани с експлоатационната поддръжка, които са изпълнени със собствени сили от експлоатационните райони на дружеството.

„Булгартрансгаз“ ЕАД посочва също, че през отчетната година са налице няколко основни фактора, които оказват влияние върху изпълнението на инвестиционната програма, чието времево въздействие не може да бъде прогнозирано при съставяне на Плана, основните от които са: продължителността на дейностите за стартиране на обществени поръчки и сключването на договор са обусловени основно от прилагане на разпоредбите на Закона за обществените поръчки, устава на дружеството и вътрешните правила за възлагане на обществени поръчки; подаване на жалби срещу решения за определяне на изпълнител на обществени поръчки, които въпреки че съгласно решения на Комисията за защита на конкуренцията и Върховния административен съд са неоснователни, рефлексират върху планирания срок за изпълнение на обектите и респективно усвояването на средства за тяхната реализация, а така също ангажират експертен персонал на дружеството; продължителни процедури и неспазване на законовите срокове от контролните органи и заинтересовани лица и инстанции при съгласуване на разработени подробни устройствени планове, инвестиционни проекти, провеждане на процедури по Закона за опазване на околната среда и Закона за биологичното разнообразие и получаване на съответните разрешителни документи за реализация на проектирането и строителството.

Планираните за реализация през 2022 г. проекти, по които има неувоени инвестиции, в основната си част са с преходен характер и тяхното изпълнение, респективно инвестициите за тях ще бъдат осъществени през 2023 г. или в следващите години.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е представило изискана от КЕВР информация за изпълнението на следните проекти, включени в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г. (Таблица 1 и 3), които не са включени в Десетгодишен план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г. и за същите не е представена информация:

- *Модернизация и мероприятия по привеждане на ГРС към автоматичен режим на работа и реконструкция и основни ремонти на АГРС* (Таблица 1, т. I, 2. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.).

Дружеството посочва, че за обект *Модернизация и мероприятия по привеждане на ГРС към автоматичен режим на работа и реконструкция и основни ремонти на АГРС* е отпаднала необходимостта от неговото изпълнение и поради тази причина същия не е включен в Десетгодишен план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г.;

- *Присъединяване на Междусистемна газова връзка Гърция - България (IGB)* (Таблица 1, т. II, 1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.).

Дружеството посочва, че обект *Присъединяване на Междусистемна газова връзка Гърция - България (IGB)* е изпълнен и поради тази причина същият не е включен в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г.;

- *Проектиране и изграждане на система за разделяне на пластови флуиди и продухвания газ в следствие на дрениране на шлейфите на сондажите и останалите технологични съоръжения на ПГХ „Чирен“; Разширение на капацитета на ПГХ „Чирен“ – надземна част* (Таблица 1, т. II, 2. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.).

Дружеството посочва, че за обект *Проектиране и изграждане на система за разделяне на пластови флуиди и продухвания газ в следствие на дрениране на шлейфите на сондажите*

и останалите технологични съоръжения на ПГХ „Чирен“ е отпаднала необходимостта от неговото изпълнение във връзка с реализиране на обект *Разширение на капацитета на ПГХ „Чирен“*, а обект *Разширение на капацитета на ПГХ „Чирен“*, – надземна част е посочен в Таблица 2, т. I.2 от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г.;

- *Изграждане на реверсивна обвързка при КС „Ихтиман“* (Таблица 3, т. 1., 1.2. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.).

Дружеството посочва, че обект *Изграждане на реверсивна обвързка при КС „Ихтиман“* е посочен в Таблица 1, т. I.5 на Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г., тъй като е взето инвестиционно решение за неговото изпълнение.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е представило изискана от КЕВР информация за причините, които налагат удължаване на срока за изпълнение на изброените по-долу проекти спрямо посочения срок за изпълнение в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022 – 2031 г.:

- *Изграждане на реверсивна обвързка при КС „Провадия“* (Таблица 3, т. 1., 1.1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г.).

Дружеството посочва, че срокът е актуализиран във връзка с необходимост от допълнителни проучвателни дейности за реализация на обекта;

- *Мероприятия по изграждане на очистни съоръжения /пускови и приемни камери/ на газопроводни отклонения за Плевен и Пазарджик* (Таблица 3, т. 2., 2.1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г.).

Дружеството посочва, че срокът е актуализиран във връзка с необходимост от допълнителни проучвателни дейности за реализация на обекта.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е представило изискана от КЕВР информация за причините, които налагат повишаване на стойността на инвестицията на посочения по-долу проект, спрямо посочената инвестиция в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.:

- *АГРС Дерманци – за газопроводно отклонение Луковит, в КВ Дерманци* (Таблица 1, т. II, 1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г.).

Дружеството отбелязва, че в посочената стойност в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г. е включена и предвидената инвестиция за 2025 г.;

„Булгартрансгаз“ ЕАД е представило изискана от КЕВР информация за причините, които налагат удължаване на сроковете за изпълнение и за повишаване на стойността на инвестициите на изброените по-долу проекти, спрямо посочените инвестиции и срокове за изпълнение в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.:

- *Реконструкции и рехабилитации на КС „Полски Сеновец“ и КС „Вълчи дол“* (Таблица 1, т. I, 1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г.)

Дружеството отбелязва, че в посочената стойност в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г. е включена и предвидената инвестиция за 2025 г.;

- *КС „Вълчи дол“ – ремонт КРУ 6 kV* (Таблица 1, т. I, 1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г.)

Дружеството посочва, че стойността на обекта е завишена във връзка с подписано допълнително споразумение на основание чл. 116, ал. 1, т. 3. от Закона за обществените поръчки, касаещо завишаване цената на оборудването вследствие на високата инфлация;

- *Ново външно ел. хранване и трафопост на Административна сграда на ЦУ; Складова база „Яна“ - покрит склад за тръби и оборудване* (Таблица 1, т. II, 2. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г.)

Дружеството посочва, че при изготвяне на Годишната програма за инвестиции и поддръжка за 2023-2025 г. стойността на *Ново външно ел. хранване и трафопост на Административна сграда на ЦУ* е актуализирана във връзка с високата инфлация и повишаване цената на оборудването.;

- *Изграждане на преносни газопроводи с АГРС до Банско и Разлог* (Таблица 1, т. III, 1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г.)

Дружеството посочва, че в посочената стойност в Десетгодишния план за развитие на мрежите за период 2023-2032 г. е включена и предвидената инвестиция за 2025 г.;

- *Изграждане на нови ГИС и АГРС – изкупуване на съществуващи активи за развитие на газовия пазар* (Таблица 1, т. III, 2. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г.)

Дружеството посочва, че в посочената стойност в Десетгодишния план за развитие на мрежите за период 2023-2032 г. е включена и предвидената инвестиция за 2025 г.;

- *Проектиране, изграждане и въвеждане в експлоатация на инфраструктура, подходяща за пренос на водород и нисковъглеродни газообразни горива, за хранване на потребители в източномаришкия въглищен басейн* (Таблица 3, т. 3., 3.1.).

Дружеството посочва, че общата стойност на инвестицията не е променяна. Сумата в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г. включва прогнозния размер на инвестицията от страна на „Булгартрансгаз“ ЕАД, без очакваното към момента на изготвяне на плана съфинансиране по НПВУ (91%). В Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г. е включен пълният размер на инвестицията, тъй като проектът не е включен във версията на НПВУ от 06.04.2022 г.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е представило изискана от КЕВР информация за разликата между следните проекти, включени в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г., спрямо Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.:

- *Реконструкция, преустройство и модернизация на АГРС, ГРС и ГИС: АГРС „Самоков“ – ново външно ел. хранване, ГРС „Страшимирово“ – външно ел. хранване, ГРС „Плевен“ – собствен водоизточник за противопожарни нужди, АГРС „Кубрат“ – ново външно ел. хранване, изграждане на съоръжение против наводнения на ГИС-2* (Таблица 1, т. I, 2. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г.) и проект *Реконструкция, преустройство и модернизация на АГРС, ГРС и ГИС: АГРС „Самоков“ – ново външно ел. хранване, ГРС „Страшимирово“ – външно ел. хранване, ГРС „Плевен“ – собствен водоизточник за противопожарни нужди* (Таблица 1, т. I, 2 от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.). Изискано е от дружеството да посочи причините за увеличаване размера на инвестицията, както и информация, дали – АГРС „Кубрат“ – ново външно ел. хранване, изграждане на съоръжение против наводнения на ГИС-2 е нововключено в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г., спрямо Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.

Дружеството посочва, че за обекти АГРС „Кубрат“ – ново външно ел. хранване и изграждане на съоръжение против наводнения на ГИС-2 е взето инвестиционно решение за тяхното изпълнение при изготвянето на Годишната програма за инвестиции и поддръжка 2023-2025 г., поради което тези обекти са нововключени в Десетгодишния план за развитие на мрежите за период 2023-2032 г. и съответно общата стойност на раздел *Реконструкция, преустройство и модернизация на АГРС и ГРС* е увеличена;

- *Ремонт, модернизация и реконструкция на основни технологични инсталации и системи на ПГХ „Чирен“ – намаляване на вибрациите в ГМК и технологичните линии от ГМК до II-ри пясъчен демпфер; ремонт на котелно помещение с подмяна на котел;* (Таблица 1, т. I, 3 от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023–2032 г.) и проект *Ремонт, модернизация и реконструкция на основни технологични инсталации и системи на ПГХ „Чирен“ – намаляване на вибрациите в ГМК и технологичните линии от ГМК до II-ри пясъчен демпфер; изграждане на „Система за контрол на технологичните параметри на 4 бр. ГМК“; внедряване на система за регулиране на производителността на 2 бр. ГМК; ремонт на котелно помещение с подмяна на котел; ремонт на подгриване на газосепаратор ГС-11-64-1600; реконструкция хранване с газ на аварийен газов агрегат; реконструкция на трифазен сепаратор като дегазатор* (Таблица 1, т. I, 3 от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022–2031 г.). От дружеството е изискана информация за

изпълнението на отделните части от проекта, а именно: *изграждане на „Система за контрол на технологичните параметри на 4 бр. ГМК“; внедряване на система за регулиране на производителността на 2 бр. ГМК; ремонт на котелно помещение с подмяна на котел; ремонт на подгряване на газосепаратор ГС-11-64-1600; реконструкция захранване с газ на аварийен газов агрегат; реконструкция на трифазен сепаратор като дегазатор* (Таблица 1, т. I, 3. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.), тъй като не са включени в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023–2032 г.

Дружеството посочва още, че обект *ПГХ „Чирен” – ремонт на котелно помещение с подмяна на котел* е включен и в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г. и Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г. Посочило е, че обекти *„изграждане на „Система за контрол на технологичните параметри на 4 бр. ГМК“ и внедряване на система за регулиране на производителността на 2 бр. ГМК* са изпълнени през 2022 г., а обект *ремонт на подгряване на газосепаратор ГС-11-64-1600* е с отпаднала необходимост във връзка с реализиране на обект *„Разширение на ПГХ „Чирен“*. Преносният оператор е посочил, че обекти *реконструкция захранване с газ на аварийен газов агрегат и реконструкция на трифазен сепаратор като дегазатор* са изпълнени от РЗ ПГХ „Чирен“ със собствени сили и материали, за което са подписани Констативни протоколи за установяване годността за ползване и Протоколи от извършени изпитания в присъствието на РО ИДТН СЗБ Враца.

- *Ремонт на магистрален газопровод северен полупръстен, чрез подмяна на тръбни участъци; Подмяна участък ЛК Калугерово – ЛК Врачеш; подмяна участък ЛК Горни Богоров – ОС Нови Искър* (Таблица 1, т. I, 4. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023–2032 г.) и проект *Основен ремонт с подмяна на участък от преносния газопровод в участъка Вълчи дол – КВ Преселка; Подмяна на преносен газопровод в участъка ОС Беглеж – КВ Дерманци – КВ Батулци – КВ Калугерово; Реконструкция на газопроводно отклонение „Враца 1” с подмяна на участъци и изграждане на приемна камера при ПГХ „Чирен” чрез изместване на съществуващата камера при ГРС „Враца”;* *Ремонт на магистрален газопровод северен полупръстен, чрез подмяна на тръбни участъци; Подмяна участък ЛК Калугерово - ЛК Врачеш* (Таблица 1, т. I, 4. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.). Изискана е информация за причините, които налагат удължаване на срока за изпълнение, както и информация за изпълнението на отделните части от проекта, а именно: *Основен ремонт с подмяна на участък от преносния газопровод в участъка Вълчи дол – КВ Преселка; Подмяна на преносен газопровод в участъка ОС Беглеж – КВ Дерманци – КВ Батулци – КВ Калугерово; Реконструкция на газопроводно отклонение „Враца 1” с подмяна на участъци и изграждане на приемна камера при ПГХ „Чирен” чрез изместване на съществуващата камера при ГРС „Враца“* (Таблица 1, т. I, 4. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.), тъй като не са включени в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г. Изискана е информация, дали *Подмяна участък ЛК Горни Богров - ОС Нови Искър* е нововключено в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г., спрямо Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.

Дружеството е посочило, че в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г. в Таблица 1 са посочени инвестициите в окупен вид за по-съществените обекти от мрежата, за които е взето решение. Обект *Подмяна участък ЛК Горни Богров - ОС Нови Искър* не е посочен в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г., тъй като прогнозната му стойност е била малка в сравнение със стойностите на останалите обекти посочени в т. I.4. от Таблица 1 в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г. При изготвяне на Годишната програма за инвестиции и поддръжка 2023-2025 г. прогнозната стойност за обект *Подмяна участък ЛК Горни Богров - ОС Нови Искър* е актуализирана и обектът е включен в т. I.4. от Таблица 1 в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г.

За обекти *Основен ремонт с подмяна на участък от преносния газопровод в участъка Вълчи дол – КВ Преселка; „Подмяна на преносен газопровод в участъка ОС Беглеж – КВ*

Дерманци – КВ Батулци – КВ Калугерово и Реконструкция на газопроводно отклонение „Враца 1” с подмяна на участъци и изграждане на приемна камера при ПГХ „Чирен” чрез изместване на съществуващата камера при ГРС „Враца“ е посочено, че са изпълнени и въведени в експлоатация през 2022 г., поради което не са включени в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г.;

- Реконструкция на защитни съоръжения, възстановяване на земното покритие на газопроводи за Гърция и Македония, реконструкция или ремонт на очистни съоръжения ОС „Стряма”, ОС „Кардам“ на ТГ1 Ду 1200; ОС „Кардам“, ОС „Одринци“, ОС „Рупча“ и ОС „Лозенец“ на ТГ-2 Ду 1200; Обвързка за работа в реверсивен режим на ТГ1 при КС „Лозенец” и реконструкция на ОС „Лозенец 1“; Обвързка за работа в реверсивен режим при КС „Ихтиман“; HDD сондаж на газопровод за Гърция при преминаването му през р. Струма при ПК 1203-1205 (с. Тополница) и при ПК+812 (с. Сливница); Укрепване на речния бряг на река Струма при ПК 840+300 (с. Крушица) (Таблица 1, т. I, 5. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г.) и проект Реконструкция на защитни съоръжения, възстановяване на земното покритие на газопровод за Гърция, ремонт на ОС „Стряма”; Обвързка за работа в реверсивен режим на ТГ1 при КС „Лозенец” и реконструкция на ОС „Лозенец 1“; HDD сондаж на газопровод за Гърция при преминаването му през р. Струма при ПК 1203-1205 (с. Тополница) и при ПК+812 (с. Сливница); Укрепване на речния бряг на река Струма при ПК 840+300 (с. Крушица) (Таблица 1, т. I, 5. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.). от дружеството е поискано да посочи причини за повишаване на стойността на инвестицията, както и информация, дали Реконструкция на защитни съоръжения, възстановяване на земното покритие на газопроводи за Македония; ОС „Кардам“ на ТГ1 Ду 1200; ОС „Кардам“, ОС „Одринци“, ОС „Рупча“ и ОС „Лозенец“ на ТГ-2 Ду 1200; Обвързка за работа в реверсивен режим при КС „Ихтиман“ е нововключено в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г., спрямо Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.

Дружеството е посочило, че за обект Обвързка за работа в реверсивен режим при КС „Ихтиман“ и обект реконструкция на очистни съоръжения на ТГ1 Ду 1200; ОС „Кардам“, ОС „Одринци“, ОС „Рупча“ и ОС „Лозенец“ е взето инвестиционно решение за тяхното изпълнение при изготвянето на Годишната програма за инвестиции и поддръжка 2023-2025 г., поради което тези обекти са нововключени в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г. и съответно общата стойност на , т. I.5, от Таблица 1 на Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г. е увеличена;

- Ремонт на газопровод Ду 1000 за Република Турция в участъци между КС „Странджа“ и българо - турската граница; Ремонт на газопровод Ду1000 за Р. Гърция и Р. Северна Македония в участък между ЛК „Яворово“ и ЛК „Горно Белево“; Ремонт чрез подмяна на участък от ТГ Ду 1000 за Р Гърция и Р Северна Македония от кран „Б“ при КС „Ихтиман“ до с. Венковец (Таблица 1, т. I, 5. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г.) и проект Ремонт на газопровод Ду 1000 за Република Турция в участъци между КС „Странджа“ и българо - турската граница; Ремонт на газопровод Ду1000 за Р. Гърция и Р. Северна Македония в участък между ЛК „Яворово“ и ЛК „Горно Белево“ (Таблица 1, т. I, 5. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.). От дружеството е изискано да посочи причини за повишаване на стойността на инвестицията и за удължаване на срока за изпълнение, както и информация, дали Ремонт чрез подмяна на участък от ТГ Ду 1000 за Р Гърция и Р Северна Македония от кран „Б“ при КС „Ихтиман“ до с. Венковец е нововключено в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г., спрямо Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.

Дружеството е посочило, че за обект Ремонт чрез подмяна на участък от ТГ Ду 1000 за Р Гърция и Р Северна Македония от кран „Б“ при КС „Ихтиман“ до с. Венковец е взето инвестиционно решение за неговото изпълнение при изготвянето на Годишната програма за инвестиции и поддръжка 2023-2025 г., поради което този обект е нововключен в

Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г. и съответно общата стойност на т. I.5. от Таблица 1 на Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г. е увеличена. Обектите са отложени за изпълнение във времето поради основните фактори (посочени по-горе), които оказват влияние върху изпълнението на Инвестиционната програма, чието времево въздействие не може да бъде прогнозирано при съставяне на плана;

- *Изграждане на очистни съоръжения (пускови и приемни камери) за газопроводните отклонения Димитровград, Севлиево, Разград, Пловдив, Перник* (Таблица 1, т. II, 1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г.) и проект *Изграждане на очистни съоръжения (пускови и приемни камери) за газопроводните отклонения Димитровград, Бургас, Севлиево, Разград, Пловдив* (Таблица 1, т. II, 1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.). От дружеството е изискано да посочи причини за повишаване на стойността на инвестицията и за удължаване на срока за изпълнение, както и информация за изпълнението на *Изграждане на очистни съоръжения (пускови и приемни камери) за газопроводните отклонения Бургас* (Таблица 1, т. II, 1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.), тъй като не е включено в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023–2032 г. Изискана е информация, дали *Изграждане на очистни съоръжения (пускови и приемни камери) за газопроводните отклонения Перник* е нововключено в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г., спрямо Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.

Дружеството е посочило, че обект *Изграждане на очистни съоръжения (пускови и приемни камери) за газопроводните отклонения Бургас* (Таблица 1, т. II.1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.) е изпълнен през 2022 г. и е въведен в експлоатация с Разрешение за ползване № СТ 05-379 от 22.07.2022 г., поради което не е включен в десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г. Обект *„Изграждане на очистни съоръжения (пускови и приемни камери) за газопроводните отклонения Перник* е посочено, че не е нов, но неговото изпълнение е било предвидено през 2025 г., поради което стойността му за изпълнение е включена в общата стойност на т. II.1. от Таблица 1. на Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г. и същата е увеличена;

- *Газопровод от ПГХ „Чирен“ до КВ „Бутан“* (Таблица 1, т. II, 1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г.) и проект *Газопровод от ПГХ „Чирен“ до КВ „Чирен-Бутан“ на съществуващата газопреосна мрежа* (Таблица 1, т. II, 1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.). От дружеството е изискано да посочи причини за повишаване на стойността на инвестицията, както и информация защо е променена началната дата на проекта, спрямо Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.

Дружеството е посочило, че при изготвяне на Годишната програма за инвестиции и поддръжка 2022-2024 г. е било взето решение за обект *Газопровод от ПГХ „Чирен“ до КВ „Чирен-Бутан“ на съществуващата газопреосна мрежа* (Таблица 1, т. II, 1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.) да бъде предвидена прогнозна стойност само за дейността „Инвестиционно проектиране“. Обектът е преходен и е в пряка зависимост от концепцията за разширение капацитета на ПГХ Чирен и в тази връзка при актуализиране към 30.06.2022 г. на Годишната програма за инвестиции и поддръжка 2022-2024 г. е взето решение да бъде променен обхвата на обекта, а именно да се изпълнява: „Инвестиционно проектиране, доставка на необходимите материали и оборудване, изграждане и въвеждане в експлоатация на обекта“, което е довело до увеличаване на прогнозната стойност. Началната дата е променена, за да става ясно че посочените средства обхващат само периода 2023-2024 г.;

- *Изграждане на преносен газопровод с АГРС до Панагюрище и Пирдоп* (Таблица 1, т. III, 1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г.) и проект *Изграждане на преносни газопроводи с АГРС до Свищов, до Панагюрище и Пирдоп* (Таблица 1, т. III, 1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.). Изискана

е информация за причини за удължаване на срока за изпълнение, както и за изпълнението на *Изграждане на преносни газопроводи с АГРС до Свищов* (Таблица 1, т. III, 1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.), тъй като не е включен в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г.

Дружеството е посочило, че обект *Изграждане на преносен газопровод с АГРС до Панагюрище и Пирдоп* (Таблица 1, т. III, 1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г.) е преходен. В процеса на изпълнение, поради продължилите по-дълго от планираното процедури за придобиване на необходимите вещни права (ангажимент на „Булгартрансгаз“ ЕАД) за изграждане на площадковите обекти, строежът е разделен на етапи, като последното разрешение за строеж е влязло в сила на 23.07.2022 г. Съгласно условията на Решението по ОВОС № 5-4/2018 г., подготвителни дейности и дейности по изграждане в горските имоти е било възможно да стартират през м. юли и м. август 2022 г. (за по-голямата част). Спазването на тези условия са причина за удължаване срока за изпълнение, както и извършването на спасителните археологически проучвания на новооткрити археологически обекти по време на строителството, завършили в края на м. юни 2022 г. За обект *Изграждане на преносни газопроводи с АГРС до Свищов* (Таблица 1, т. III, 1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.), дружеството е посочило, че е изпълнен и въведен в експлоатация през 2022 г., поради което не е включен в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г.;

VII. Финансово-икономическо състояние на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2021 – 2022 г.

Финансово-икономическото състояние на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2021 – 2022 г. е разгледано и анализирано въз основа на представените от дружеството годишни финансови отчети, като данните за 2021 г. са съпоставени с данните за 2022 г.

1. Анализ и динамика на структурата на приходите.

Основните приходи на дружеството са от лицензионните дейности „пренос на природен газ“ по газопреносните мрежи до страната, до границите на съседни държави, „съхранение на природен газ“, както и от дейността балансиране. Съгласно Правилата за балансиране на пазара на природен газ „Булгартрансгаз“ ЕАД извършва търговско балансиране на пазара на природен газ, като купува и продава природен газ за балансиране с цел покриване на индивидуалните дисбаланси на ползвателите на газопреносните мрежи.

Общият размер на реализираните приходи от дружеството за 2022 г. възлиза на 1 196 122 хил. лв., като е отчетено увеличение спрямо 2021 г. от 93,42% или с 577 712 хил. лв. Общата структура на приходите включва нетни приходи от продажби и финансови приходи.

Сравнението на приходите на дружеството за 2021 г. и 2022 г. е представено в следващата таблица:

Таблица № 8

Показатели	2021 г.	2022 г.	Изменение
	хил. лв.	хил. лв.	в %
Приходи от пренос на природен газ до границите на съседни държави	345 540	600 140	73,68%
Приходи от пренос на природен газ до изходни точки на територията на страната	113 779	104 499	-8,16%
Приходи от съхранение на природен газ	14 520	23 290	60,40%
Приходи от балансиране	63 836	165 696	159,57%
Други приходи от дейността, в т.ч.:	44 925	229 751	411,41%
приходи от финансиране	5 913	6 540	10,60%
Нетни приходи от продажби	582 600	1 123 376	92,82%
Финансови приходи	35 810	72 746	103,14%

Общо приходи	618 410	1 196 122	93,42%
--------------	---------	-----------	--------

Нетните приходи от продажби бележат ръст от 92,82% или повече с 540 776 хил. лв. спрямо 2021 г. В структурата на нетни приходи от продажби с най-голям относителен дял от 53,42% през 2022 г. имат приходите от пренос на природен газ до границите на съседни държави, възлизащи на 600 140 хил. лв., като увеличението на тези приходи е с 73,68% спрямо 2021 г. Приходите от пренос на природен газ до изходни точки на територията на страната през 2022 г. са 104 499 хил. лв., които са 9,3% от нетните приходи от продажби и намаляват с 8,16% спрямо 2021 г., поради по-малко пренесени количества. Относителният дял на приходите от съхранение на природен газ през 2022 г. е 2,07% от нетните приходи от продажби, като тези приходи са в размер на 23 290 хил. лв. или се увеличават с 60,40% спрямо отчетените през 2021 г. Другите приходи от дейността с относителен дял 20,45% от нетните приходи от продажби, са в размер на 229 751 хил. лв. или с 184 826 хил. лв. повече от реализираните през 2021 г. Увеличението се дължи основно на отчетените приходи от непарично възнаграждение под формата на безвъзмезден газ, който се използва основно за гориво на компресорните станции по газопроводната система за пренос до границите със съседни държави и не носи реален приход на дружеството.

Финансовите приходи за 2022 г. са 72 746 хил. лв. и се увеличават с 36 936 хил. лв. или 103,14% спрямо отчетените през 2021 г. Увеличението се дължи на по-високите приходи от промяна на валутния курс през 2022 г., както и от приходите от лихви.

2. Анализ и динамика на структурата на разходите

Структурата на общите разходи на „Булгартрансгаз“ ЕАД съдържа оперативни, други и финансови разходи.

Сравнението на разходите на дружеството за 2021 г. и 2022 г. е посочено в следващата таблица:

Таблица № 9

Показатели	2021 г. хил. лв.	2022 г. хил. лв.	Изменение в %
Технологични разходи	60 402	266 426	341,09%
за пренос на природен газ до изходни точки на територията на страната	10 346	34 870	237,04%
за пренос на природен газ до границите със съседни държави	47 850	220 153	360,09%
за съхранение на природен газ	2206	11 403	416,91%
Разходи по икономически елементи в т.ч.:	304 052	375 458	23,48%
<i>Разходи за материали</i>	6074	11567	90,43%
<i>Разходи за външни услуги</i>	12 285	15 078	22,74%
<i>Разходи за амортизации</i>	181 445	232 128	27,93%
Разходи за възнаграждения на наети лица	65 133	67 016	2,89%
<i>Разходи за социално осигуряване</i>	8157	8044	-1,39%
<i>Други разходи</i>	30 958	41 625	34,46%
Оперативни разходи	364 454	641 884	76,12%
Разходи в т. ч.: промени в наличностите на готова продукция и незавършено производство, себестойност на природен газ, вложен за балансиране и продадените стоки	44 715	153 815	243,99%
Финансови разходи	52 819	85 380	61,65%
Общо разходи:	461 988	881 079	90,71%

Общо разходите са 881 079 хил. лв. през 2022 г. и се увеличават с 419 091 хил. лв. спрямо 2021 г. или с 90,71%. Оперативните разходи на „Булгартрансгаз“ ЕАД за 2022 г. са с 277 430 хил. лв. или с 76,12% по-високи спрямо отчетените през 2021 г. Технологичните разходи са в размер на 266 426 хил. лв. за 2022 г. или са с 206 024 хил. лв. повече в сравнение 2021 г. Разходите по икономически елементи за 2022 г. са 375 458 хил. лв. спрямо 304 052

хил. лв. за 2021 г., като увеличението от 23,48% се дължи на направените по-високи разходи по всички икономически елементи с изключение на разходите за социално осигуряване.

Финансовите разходи за 2022 г. са 85 380 хил. лв. и се увеличават с 61,65% спрямо отчетените през 2021 г. Увеличението се дължи на по-високите приходи от промяна на валутния курс през 2022 г., както и от приходите от лихви.

От извършения анализ на приходите и разходите е видно, че приходите от лицензионните дейности покриват извършените от „Булгартрансгаз“ ЕАД разходи.

Анализ на активите, пасивите и собствения капитал

Таблица № 10

Показатели	2021 г. (хил. лв.)	2022 г. (хил. лв.)	Изменение, %
Нетекущи активи	5 719 950	7 156 528	25,12%
Текущи активи	732 686	751 392	2,55%
Общо активи	6 452 636	7 907 920	22,55%
Собствен капитал и резерви	3 561 607	5 247 818	47,34%
Нетекущи пасиви	2 117 870	1 939 688	-8,41%
Текущи пасиви	773 159	720 414	-6,82%
Общо собствен капитал и пасиви	6 452 636	7 907 920	22,55%

Към края на 2022 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД притежава общо активи в размер на 7 907 920 хил. лв., като стойността им се е увеличила с 22,55% спрямо 2021 г. Нетекущите активи представляват 90,50% от общата стойност на активите на дружеството. Нетекущите активи са в размер на 7 156 528 хил. лв. за 2022 г. и са се увеличили с 25,12% спрямо стойността им към края на 2021 г. Увеличението на нетекущите активи се дължи основно на по-голямата стойност на имоти, машини и съоръжения. Най-голям дял в нетекущите активи (90,08%) имат имоти, машини и съоръжения, които са се увеличили с 25,28% в сравнение с 2021 г. или с 1 437 508 хил. лв. Текущите активи са в размер на 751 392 хил. лв. и са се увеличили с 2,55% спрямо стойността им към края на 2021 г.

Регистрираният капитал на „Булгартрансгаз“ ЕАД е в размер на 1 414 786 хил. лв. за 2022 г. Собственият капитал на дружеството е в размер на 5 247 818 хил. лв. и се е увеличил с 1 686 211 хил. лв. (47,34%) спрямо отчетения през 2021 г., в резултат от увеличение на преоценъчния резерв. Нетекущите пасиви намаляват от 2 117 870 хил. лв. за 2021 г. на 1 939 688 хил. лв. за 2022 г. или с 8,41%, което е в резултат от по-ниската стойност на търговските и други задължения. Основна част от търговските задължения на дружеството към 31.12.2022 г. са свързани с изпълнените дейности по обект „Разширение на газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД паралелно на северния (магистрален) газопровод до българо-сръбската граница“ – етап линейна част с дължина 474 км, дължими към Обединение „Консорциум Аркад“, съгласно договор от 18.09.2019 г. и получено авансово плащане по сключен договор за резервиране на капацитет от ООО „Газпром экспорт“. Съгласно условията на договора задълженията ще се изплащат на база погасителен план до края на 2031 г. Към 31.12.2022 г. дългосрочните задължения към кредитни институции са в размер на 810 044 хил. лв. През 2022 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД е получило кредити за инвестиционни разходи от няколко финансови институции. Кредитите са обезпечени с парични средства под формата на депозити в размер до 20% от усвоената и непогасена част от кредита. Текущите пасиви намаляват от 773 159 хил. лв. през 2021 г. на 720 414 хил. лв. за 2022 г. и са по-малко с 6,82%. От отчетените парични потоци за 2021 г. и 2022 г. е видно, че в края на всяка една година паричните наличности са с положителни стойности.

Сравнението на финансовите показатели за 2021 г. и 2022 г. показва следното: Коефициентът на покритие на дълготрайните активи със собствен капитал 0,62 за 2021 г. и се увеличава на 0,73 за 2022 г. и показва, че дружеството може да е имало затруднение при инвестиции със собствени средства в нови дълготрайни активи. Коефициентът на обща ликвидност от 0,95 за 2021 г. се увеличава до 1,04 за 2022 г., и показва, че дружеството не е

изпитвало затруднения при погасяването на текущите си задължения със свободни оборотни средства. *Коефициентът на финансова автономност* от 1,23 за 2021 г. се увеличава на 1,97 за 2022 г. и показва степента на финансова независимост от ползване на чужди средства. Стойностите на коефициента са над единица, което показва добра финансова автономност. *Коефициентът на финансова задлъжнялост* от 0,81 за 2021 г. намалява на 0,51 през 2022 г. и показва степента на зависимост на дружеството от своите кредитори за покриване на задълженията си. Стойността на коефициента определя колко задължения са отчетени на 1 лв. собствен капитал. Към 31.12.2022 г. са отчетени 0,51 лв. задължения на 1 лв. собствен капитал.

Сравнението на финансовите резултати за 2021 г. и 2022 г. е посочено в следващата таблица:

Таблица № 11

Финансови показатели	2021 г. хил. лв.	2022 г. хил. лв.	Изменение в %
ЕБИТДА - печалба преди лихви, данъци и амортизации	354 876	559 805	57,75 %
ЕБИТ - печалба преди лихви и данъци	173 431	327 677	88,94 %
ЕВТ - печалба преди данъци	156 422	315 043	101,41 %
Нетна печалба за периода	140 701	283 450	101,46%

С писмо с изх. № Е-15-45-15 от 16.06.2023 г. от „Булгартрансгаз“ ЕАД е изискано да представи прогнозни парични потоци за периода 2023 – 2025 г. по години, като с писмо с вх. № Е-15-45-15 от 29.06.2023 г. дружеството е представило изисканите данни. Паричните потоци обхващат всички парични постъпления и плащания през съответната година от три групи дейности на дружеството – оперативна (основна), инвестиционна и финансова. Паричните постъпления от основната дейност са: от пренос на природен газ до трети страни, от договори във връзка с процедурата Open Season, от пренос на природен газ, от съхранение на природен газ и други. Плащанията за основната дейност са свързани с търговски контрагенти, към персонал и осигурителни институции, данъци и други. По отношение на инвестиционната дейност постъпленията ще бъдат от получени/възстановени финансираня за нетекущи активи, получени лихви от обезпечения, от предоставени парични средства като обезпечения по кредити и гаранции, а предвидените плащания са свързани с: придобиване на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи, инвестиции в LNG терминал, главници по договори с изпълнители и др. По отношение на финансовата дейност постъпленията са свързани с получени кредити, а плащанията са за лихви, главници по кредити и други финансови разходи. В края на всяка една година от периода 2023 – 2025 г. прогнозираните парични наличности са с положителни стойности.

За периода 2023 – 2025 г., включващ инвестиционни дейности, за които е взето крайно инвестиционно решение, нетните парични потоци на „Булгартрансгаз“ ЕАД се изменят, както следва: *от оперативната дейност*: (...) хил. лв. за 2023 г., (...) хил. лв. за 2024 г. и (...) хил. лв. за 2025 г.; *от инвестиционната дейност*: (...) хил. лв. за 2023 г., (...) хил. лв. за 2024 г. и (...) хил. лв. за 2025 г.; *от финансовата дейност* (...) хил. лв. за 2023 г., (...) хил. лв. за 2024 г. и (...) хил. лв. за 2025 г.

Нетното изменение на паричните средства и паричните еквиваленти е (...) хил. лв. за 2023 г., (...) хил. лв. за 2024 г. и (...) хил. лв. за 2025 г. Парите и паричните еквиваленти в началото на периода са, както следва: (...) хил. лв. за 2023 г., (...) хил. лв. за 2024 г. и (...) хил. лв. за 2025 г. Парите и паричните еквиваленти в края на периода са, както следва: (...) хил. лв. за 2023 г., (...) хил. лв. за 2024 г. и (...) хил. лв. за 2025 г. Обезпечения по кредити и гаранции са, както следва: (...) хил. лв. за 2023 г., (...) хил. лв. за 2024 г. и (...) хил. лв. за 2025 г. Парите и паричните еквиваленти в края на периода с включени обезпечения са, както следва: (...) хил. лв. за 2023 г., (...) хил. лв. за 2024 г. и (...) хил. лв. за 2025 г. *Очакваните парични потоци за периода 2023– 2025 г. показват, че дружеството ще може да обслужва плащанията по договорите за кредити и да изпълнява лицензионните си задължения.*

VIII. Предоставена от „Булгартрансгаз“ ЕАД информация във връзка с одобряване на десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2023-2032 г., която представлява търговска тайна

С писмо с вх. Е-15-45-15 от 29.06.2023 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД е посочило, че данни и информация, част от настоящата преписка, съдържат търговска тайна: Таблица към т. 1 с информация относно инвестициите на „Булгартрансгаз“ ЕАД през 2022 г. и прогнозни парични потоци за периода 2023 – 2025 г. Посочените документи и информация се считат за търговска тайна от „Булгартрансгаз“ ЕАД предвид факта, че съдържат чувствителна информация за стопанската дейност на дружеството, която не е публично известна, чието запазване в тайна е в интерес на „Булгартрансгаз“ ЕАД и чието разкриване може да доведе до икономическо предимство на заинтересовани страни.

Съгласно чл. 18 от ЗЕ председателят на Комисията, нейните членове и служителите на нейната администрация, са длъжни да не разгласяват информация, обявена за търговска тайна от заявителите и лицензиантите, ако нейното разгласяване би довело до нелоялна конкуренция между търговци, или до застрашаване на търговския интерес на трети лица.

С оглед гореизложеното, искането за заличаване на търговска тайна е основателно, като при публикуването на доклада следва да бъде заличена посочената информация.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 14 и чл. 81г, ал. 3 от Закона за енергетиката, чл. 113, ал. 1 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката и чл. 43 и чл. 49 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, предлагаме Комисията да вземе следните

РЕШЕНИЯ:

- 1. Да приеме настоящия доклад;**
- 2. Да определи дата, час и място за провеждане на обществено обсъждане на Десетгодишния план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2023 – 2032 г, които да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията, като се осигури и възможност за дистанционно участие;**
- 3. Да покани, чрез съобщение на интернет страницата на Комисията, за участие в общественото обсъждане на Десетгодишния план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2023 – 2032 г., заинтересовани лица – настоящи или бъдещи ползватели на мрежата;**
- 4. Да определи 14-дневен срок за предоставяне на становища по Десетгодишния план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2023– 2032 г.;**
- 5. Посочената в мотивите на настоящия доклад защитена по закон търговска информация да бъде заличена при публикуването на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране на документите, попадащи в обхвата на чл. 15, ал. 2 от Закона за енергетиката.**